

Wyższa Szkoła Technologii Informatycznych w Katowicach

REFERAT PRACY DYPLOMOWEJ LICENCJACKIEJ

1. Temat pracy:

Poszukiwanie piękna w architekturze poprzemysłowej - seria autorskich fotografii
oraz projekt wydawnictwa

2. Temat pracy w języku angielskim:

The search for beauty in post-industrial architecture - a series of original
photographs along with a publishing design

3. Promotor - opiekun pracy: dr hab. Tomasz Jędrzejko

4. Autor: Szymon Florek

Kategorie: wydawnictwo albumowe

Słowa kluczowe: album, fotografia, industrialna architektura

1. Cel i podstawowe założenia

W przestrzeni miejskiej mijamy niejednokrotnie różnego typu fabryki, biurowce zarówno te nowoczesne jak i chylące się ku upadkowi. To co niegdyś było symbolem i siłą tych regionów, miast – wysoki stopień industrializacji, stało się niejednokrotnie przyczyną ich upadku. Wyczerpane zasoby naturalne, zużycie technologiczne pozostawiają opuszczone zabudowania, nieczynne obiekty techniczne, hałdy pokopalniane, zanieczyszczone tereny. Czasem obiekty te szpecą, czasem jednak stają się częścią procesu postindustrialnego. Większa jednak ich liczba zostaje zrównana z ziemią i skazana na zapomnienie.

Stąd celem niniejszej pracy było ukazanie wybranych miejsc industrialnych, aby zachować ich unikatowy charakter i obraz dla następnych pokoleń oraz ukazać, jak życie oraz zachodzące zmiany przekształcają je w dzieło sztuki.

Drugim celem stało się stworzenie projektu wydawnictwa oraz serii fotografii, które mogą się przyczynić się do zaprezentowania tego rodzaju obiektów.

2. Realizacja projektu

Śląsk jest obszarem wysoko zurbanizowanym z wieloma fabrykami, zakładami pracy, osiedlami, architekturą starą jak i nowoczesną. W tym „gąszczu” obiektów sprawne oko dostrzec może tzw. elementy industrialne, elementy, które są zarówno nowoczesne, stworzone przez współczesnych projektantów jak i elementy starej architektury, chylące się ku upadkowi.

Celem niniejszej pracy było ukazanie wybranych miejsc industrialnych, aby zachować ich unikatowy charakter i obraz dla następnych pokoleń oraz ukazać, jak życie oraz zachodzące zmiany przekształcają je w dzieło sztuki.

Z uwagi na kierunek studiów drugim celem było także stworzenie projektu wydawnictwa oraz serii fotografii, które mogą się przyczynić się do zaprezentowania tego rodzaju obiektów.

Realizacja projektu odbywała się zgodnie z przyjętymi założeniami, choć wprowadzone ograniczenia epidemiczne spowodowały ograniczenie w dostępie do wielu obiektów industrialnych.

Prowadzone działania projektowe można podzielić na następujące etapy:

- analiza środowiskowa, związana z wyselekcjonowaniem odpowiednich obiektów industrialnych,
- zapoznanie z pracami innych artystów działających w klimatach fotografii industrialnej,
- wybór obiektów i wykonanie ich fotografii plenerowych, detali oraz z drona,
- wybór formy graficznej wydawnictwa,
- opracowanie kompletnego wydawnictwa,
- wybór i przygotowanie fotografii industrialnych z wykorzystaniem techniki szlachetnej – cyjanotypii.

W trakcie pracy konieczne były zmiany założonych wstępnie obiektów, co było spowodowane wprowadzonymi obostrzeniami z uwagi na sytuację epidemiologiczną. Modyfikowana była również

forma graficzna wydawnictwa, do której oprócz fotografii dodano krótkie informacje tekstowe związane z danym obiektem.

Całość wydawnictwa zostało przygotowana w formacie cyfrowym oraz w formie wydrukowanej.

Fotografie zostały naświetlone i umieszczone w stosownych ramach.

3. Produkt końcowy

Produktem końcowym jest projekt wydawnictwa albumowego oraz fotografie industrialne.

3.1. Wydawnictwo

Wydawnictwo zostało przygotowana w formacie cyfrowym oraz w formie wydrukowanej.

Podstawą wydawnictwa są wykonane zdjęcia utrzymane w kolorystyce czarno-białej, zawierające artystyczną wizję wybranych obiektów.

Wydawnictwo zawiera monochromatyczne zdjęcia takich obiektów industrialnych jak:

- EC Szombierki – będąca kompleksem zabytkowych, częściowo zrujnowanych budowli pozostałych po nieczynnej już elektrociepłowni. Zakład ten został uruchomiony w roku 1920 roku, jest jednym z najstarszych zakładów przemysłowych Bytomia. Jego inwestorem była niemiecka spółka Schaffgotsch Bergwerksgesellschaft GmbH. Sam kompleks obejmował wzniesione z cegły budynki maszynowni, pompowni, kotłowni oraz rozdzielni głównej wraz z budynkiem administracyjnym wewnętrznym dziedzińcem oraz wieżą zegarową. Jej moc maksymalna wynosiła 100 MW. Obecnie jest to kompleks zachowany częściowo, który sprzyja zwiedzaniu dla miłośników klimatów industrialnych,
- szyb Krystyna o kształcie młota górniczego – pyrlika górujący swoją majestatyczną bryłą nad Bytomiem. Modernistyczna wieża basztowa rozdziela dwa światy – nowoczesnego osiedla z polem golfowym od starych familoków z pozostałością kopalń,
- tunel kolei piaskowej - z betonu i stali, gdzie w jego zamkniętych czeluściach wilgoć podziemia mieszała się z dymem oraz spalinami, jednak, wolnymi przestrzeniami dla świeżego powietrza... obecnie znikający powoli,

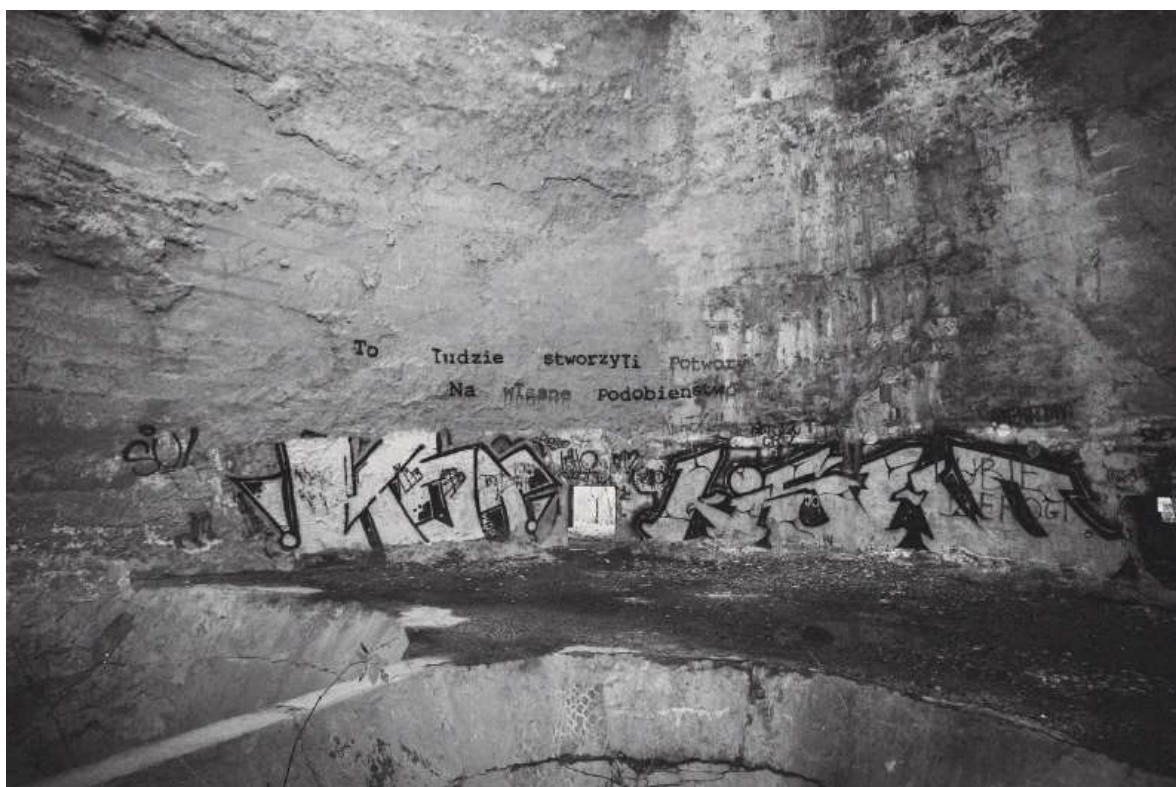
- konstrukcja wieży wyciągowej należącego do Kopalni Węgla Kamiennego Ludwik (Ludwigsglück) szybu Tadeusz, który był przeznaczony do obsługi poziomego wydobywczego 575 m, patrząca zarówno na swój upadek oraz rozwój miasta,
- Walcownia – industrialne muzeum oparte o pozostałości powstałej w 1904 roku Walcowni Cynku w Katowicach – Szopienicach. Ciąg technologiczny do produkcji blach cynkowych. Piece do topienia, piece grzewcze, karuzela odlewnicza, walcarki, nożyce, obrabiarki uzupełnione maszynami parowymi... w ciszy, w bezruchu, majestatycznie,
- górująca nad Katowicami jedna z ostatnich, wież ciśnień huty cynku „UTHEMANN”,
- konstrukcje wielkich zbiorników kopalni Rozbark „Heinitz-grube” - miejsca jednej z największych katastrof w historii śląskiego górnictwa, gdzie wybuch pyłu węglowego odebrał życie 145 górników. Kiedyś miejsce tętniące życiem górników i ich rodzin, obecnie miejsce bez życia dla każdego,
- ruiny cementowni „Grodziec” - 1150 ton cementu na dobę, pięć pieców, trzy zmiany pracy, ruch ciągły osób i pojazdów. Obecnie tysiące ton gruzu, pięć zastygłych, zrujnowanych pieców, trzy zmiany pór roku, ruch ciągły wiatru,
- Pociągi. Kiedyś wywożące urobek z pola górniczego „Hedwigswunsch” kopalni „Bertha Hedwig” przemianowanej później na „Jadwiga”, a w końcu na „Pstrowski”. Pociągi – kiedyś z węgla, obecnie raczej donikąd,
- górujący nad Nowym Bytomiem, majestatyczny zarys konstrukcji wielkiego pieca „Friedens Eisenhütte”. Kiedyś „gorące serce” huty, obecnie relikw z zmieniających się technologii.

W wydawnictwie, do zaakcentowania pewnych odniesień do obiektów technicznych użyto dwóch rodzajów fontów. Jako główny font: wybrano geometryczny, prawie liniowy font o dużej szerokości znaków o nazwie Poppins. Fontem dodatkowym został: Komba Dj Brush. Fonty te zostały wybrane z uwagi na podobieństwo do kroju technicznego oraz kroju przypominającego napisy wykonane ręcznie przez pracowników fabryk.

Zamieszczone zdjęcia obiektów są odzwierciedleniem artystycznego spojrzenia na te upadające zakłady. Ukazane zostały m.in. kadry obejmujące:

- pomieszczenia,

- detale architektoniczne,

- panoramy i budynki.

Fotografując świadomie pominięty został czynnik ludzki, co jest odpowiedzią na obojętność osób, które doprowadziły do upadku tychże budowli przemysłowych.

PIĘKNO — W ARCHITEKTURZE POPRZEMYSŁOWEJ

PIĘKNO — W ARCHITEKTURZE POPRZEMYSŁOWEJ

Tematyka i klimat fotografii architektury przemysłowej, industrialnej bardzo dobrze oddają słowa Bernhardo i Heli Bocher. Można powiedzieć księżki, że „mystyczny wybór odpowiednich zdjęć i przemyśle odpowiada je w obrazie, wtedy one same opowiadają swoją historię”. Takie właśnie industrialne obrazy spotkać można w przestrzeni miejskiej słabości miast, jednak nie zawsze są to rzeczy piękne. Spotykamy się z ruinami niedoczynionych budowlami kopaliń, fabryk, burzowców smaczków infrastruktury. Refleksja, Upiór, Upiór, jest przede wszystkim z wyprzedzeniem się złościć, rozumieniami oraz wielokrotnymi wymaganiami składowa, jak również podziwiamy do przemysłu. Składowe są zapożyczenia elementy upiór, architektury piękny świat nowoczesnych miast. Jednak nie do końca są one, ale, Udołwano to przedmiotowe wydzierżawienie, które na nowo odkrywa piękno architektury industrialnej.

Sigmar Polak

Zastygł czas, który mnie chciał porwać.
Zmilkły szumy, wywołane z czubów drzew.
Stańcieś, ziarno, bo w tobie chciałem odnaleźć wszystko.
[...] Wszystko było przycichłe, przycupnięte, blade;
mgła wyrastała przede mną jak parujący koks.
[...] To był Śląsk, kraj mój i czas, który zastygł
to ziemia windowana na obłądne maszyny.

Willem Szewczyk Chwila dalekosężnych spojrzeń i modlitwa

ELEKTROCIĘPŁOWNIA —
SZOMBIERKI W BYTOMIU

Widok z okna na dach, gdzie planuje, czy przenieść
prawy ruch ciężkiej roboty. Długość tyłków
ton. Głaz. Złoty. Wzrosty. Wzrosty. Wzrosty. Wzrosty.
Długość plan. Wzrosty. Wzrosty. Wzrosty. Wzrosty.

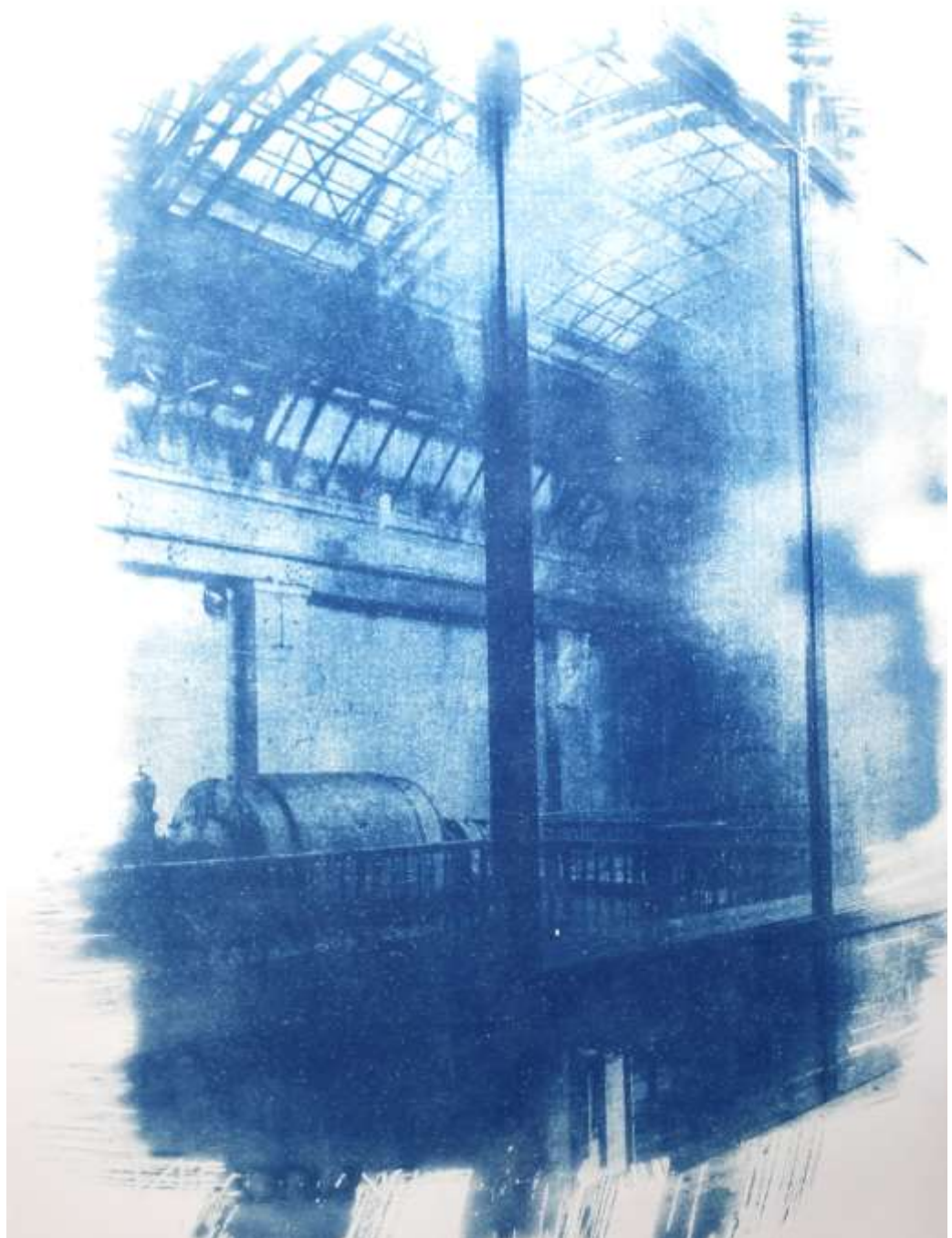

MŁOT GÓRNICZY

Kształt młota górniczego – pyłka górnie nad Rybnikiem. Modernizacja wiatra
 budowlano rozbudowa dróg kolejowych – nowoczesnego ośrodka z pełnym górnym od zarysów
 tematyki z porównaniem kopalni

3.2. Seria fotografii

Dodatkowo, wykorzystując szlachetne techniki fotograficzne, w których tworzył m.in. wspomniany wcześniej William Herschel zostały przygotowane fotografie w technice cyjanotypii. Z uwagi na wykorzystywanie tej techniki do kopiowania rysunków technicznych i architektonicznych została ona wykorzystana w pracy, jako główny element przedstawienia techniki industrialnej w postaci, budynków, hal oraz elementów maszyn i urządzeń.

4. Informacje o możliwości wykorzystania / wykorzystaniu

Przygotowane wydawnictwo może być wykorzystane jako materiał reklamowy Śląska oraz obiektów industrialnych. Może być również skierowany do osób zainteresowanych fotografią, w tym fotografią architektury industrialnej.

Przygotowane zdjęcia wykonane w Walcowni Cynku w Katowicach – Szopienicach zostaną wydrukowane i przekazane jako materiał reklamowy do wykorzystania w muzealnej ekspozycji.